

Інформують про щоденну працю Л. Кучми

Київ (УНАР). — В Адміністрації Президента України відбулася пресова конференція пресоого секретаря Олександра Майданика, який розповів про працю Леоніда Кучми в останні дні.

Під час відвідин Чернігівської області 5-го травня Президент Кучма представив обласному керівнику нового голову Чернігівської обласної державної адміністрації Михайла Каскевича і розповів, що 12-го травня на першому засіданні сесії Верховної Ради нового скликання звернувся до парламенту з проханням першочергово ухвалити закон про змінення права податків для виробників сільсько-господарської продукції.

Відповідаючи на запитання щодо результатів вершинної зустрічі країн СНД, яка недавно відбулася в Москві, Президент зазначив, що вдалося вирішити чимало важливих питань, зокрема, касаючи податок на додану вартість у розрахунку між країнами-членами СНД, усі види податків за компектацію тощо.

За словами пресоого секретаря, Президент готувався до виступу у Верховній Раді України, запланованого на 12-го травня. У

Відзначено Світовий День Преси

Київ (УНАР). — Тут у понеділок, 4-го травня, в штаб-квартирі ООН відзначено Світовий День Преси.

Засідання організовано представниками ЮНЕСКО, Департаменту громадської інформації Секретаріату ООН, Асоціації кореспондентів ООН та Світового комітету свободи преси.

Перед дипломатами країн-членів ООН, представниками засобів масової інформації та неурядових організацій виступили: голова ГА ООН Геннадій Удовенко, верховний комісар ООН у справах прав людини Мелі Робінсон, голова Світового комітету свободи преси Джеймс Оттавей, заступник генерального секретаря ООН з питань інформації та громадських зв'язків Кенсану Го-ген. Останній зачитав по-

слання генерального секретаря ООН Кофі Аннана.

У своїй промові Г. Удовенко зазначив, що принцип свободи преси закладено ще 50 років тому в Універсальній Декларації прав людини, стаття 19-та якої проголошує свободу «шукати, отримувати і поширювати інформацію та думки за допомогою будь-яких засобів і без огляду на кордон».

Не зважаючи на демократичний розвиток останніх років, зазначив Г. Удовенко, в багатьох частинах світу політичні режими і рухи продовжують переслідувати і притримувати пресу. Особливе занепокоєння викликає зростання загроз для свободи слова з боку організованої злочинності, яка намагається контролювати пресу.

Шахтарська профспілка вимагає негайної дії

Київ (УНАР). — Незалежна Профспілка Гірників України (НПГУ) звернулася до Президента Леоніда Кучми з відкритим листом.

У листі повідомляється, що дострачку, очолювану НПГУ, прислалося 49 шахт, тобто понад 120,000 робітників. Головні вимоги шахтарів: глибокі погіршення зарплати, надати вугільний промисловості статусу пріоритетної, підвищити зарплати та пенсії, примусити імпорту вугілля для потреб української промисловості.

Наголошуючи на тому, що страйк для шахтарів не є самоціллю, а засобом вирішення певних проблем, НПГУ висловила глибоку розпачливість розпочати переговори.

Ю. Тимошенко пропонує скасувати недоторканість Президента

Київ (УНАР). — Прем'єр-міністр опозиційної коаліції міністрів Юлія Тимошенко заявила, що депутатська недоторканість слід розглянути як пільгу для депутатів, а як основу передавимої ефективної діяльності Верховної Ради, — сказав у оприлюдненому повідомленні пресоого служби опозиційного кабінету міністрів.

У документі сказано, що за звязкою прем'єр-міністра фактично інформаційно-аналітичного уп-

равління опозиційного кабінету міністрів порівняли і проаналізували конституційні системи країн розвинутої демократії і встановили, що депутатська недоторканість в усіх без винятку цивілізованих країнах.

«Намагання Л. Кучми скасувати депутатський імунітет і, таким чином, встановити контроль над Верховною Радою, може розглядатися не тільки як загроза парламентаризму, а й як зазісання на права людини і демократії», — пишуть автори повідомлення.

Ю. Тимошенко пропонує посприяти розгляд питання депутатської недоторканості з питанням про недоторканість Президента. Вона вважає, що це було б справедливо, оскільки унормовано нині в Конституції процедуру звільнення Президента фактично неможливо здійснити. У пресоовому повідомленні сказано, що Верховна Рада поглищає зменшення депутатської недоторканості в обмін на публічне зобов'язання Президента дати згоду на зменшення своєї недоторканості.

Ю. Тимошенко також заявила, що питання, пов'язані з імунітетом та імпліцитом не є пріоритетними для опозиційного уряду. Його члени пропонують концентрувати зусилля новообраної Верховної Ради навколо вирішення проблем соціально-економічного характеру.

(Закінчення на стор. 4)

Сенат рішив перебудувати Податковий уряд

Вашингтон. — У четвер, 7-го травня, Сенат голосами 97 до 0 вирішив прийняти законопроект про цілковиту перебудову Податкового уряду (Ай-Ар-Ес).

Цей вияв обопартійної згоди є наслідком почуттів на знізненнях історії про надужиття своїх прав агентами Податкового уряду та цілого ряду закладів зі сторони громадськості. Крім того, цей конгресовий вибір і бути проти цього законопроекту було б політичним самогубством.

Законопроект дасть право створити незалежний раду, котрою наглядали б над діяльністю Податкового уряду та створити становище адвоката для платників податку і перенести відповідальність заказів неправильної плати-вості на платників податку.

УТРУПАННЯ ОБОРОНИ львівських прав Амністії інтервенцією з оспілку у Лондоні, в своєму звіті стверджує, що в Мексико участь поліції та війська в невідомих зникненнях в'язів значно зросло в останніх роках. «У більшості випадків маємо сильні та безумовні докази участі офіційних чинників у виконанні всяких «зникнень», але відповідальні за таку поведінку своїх підляглих особи давали, не соромлячись нікого і нічого, залишають їх у спокійно та не потягають їх до відповідальності. Велика кількість жертв посмертно іхали до поліційно-військових дій проти повстанців і торговців наркотиками.

Куба не є більше загрозою для ЗСА

Вашингтон. — У найновішому звіті Пентагону сказано, що Куба більше не представляє загрози для безпеки країни. Цей звіт, як і всі інші, що відносяться до Куби відразу викликав суперечності в Капітолію. Ще навіть перед появою згаданого звіту Нют Гінгріч, спікер Палати Репрезентантів, вніс свій протест до Пентагону, заявляючи, що Фідель Кастро залишається «небезпечною і неспокійним тираном».

У звіті Пентагону приходить до висновку, що після укладу ССР у 1991 році дуже підупали сили та кількість кубинських збройних сил, залишаючи їх на приволозі, в яку вони мусять турбуватися про своє щоденне існування, а не думати про напастування своїх сусідів.

Країна, котра колись була можливою великою витоком ядерної зброї, тепер стала зовсім «незначною загрозою для ЗСА чи інших доволішніх країн».

Аналіз теперішнього стану Куби, виготовлений Пентагоном на минулорічну вимогу Конгресу, не була для нікого великою несподіванкою, коли взяти до уваги економічні проблеми цієї країни, після укладу ССР у 1991 році, то все ж таки вона викликала гнів зі сторони критиків Куби, котрі закидали урядові президента Білла Клінтона поблагливості і пом'якшення супроти Ф. Кастро. Конгресмен Лінкольна Діаза-Баларт, республіканець кубинського походження з Флориди, заявив, що Пентагон «жалюньо зменшив», як він назвав, «асиметричну небезпеку», котрою є уряд Ф. Кастро, включно з його підтримкою торгівлі наркотиками.

Після відвідин Папи в Кубі, президент Б. Клінтон дещо пом'якшив деякі американські обмеження, дозволяючи американським кубинцям висилати гроші своїм рідним в Кубі та доставляти гуманітарну допомогу.

Мабуть найбільш контрольований у згаданому звіті є те, що збройні сили Куби правдоподібно ніколи не були загрозою своєму північному сусідові, бо були певними, що будь-які зазісання на американську територію вичлих негайну реакцію.

В Україні (3 інформаційний УНАР)

ГОЛОДУЮТЬ УЧИТЕЛІ

ХЕРСОН. — Понад 300 учителів Херсону оголосили дводенну голодую. Дехто збирається голодувати доти, доки їм цілком не виплатять зарплату. За даними міського комітету профспілок працівників освіти, акція вийшла стихійною, і ніхто не бере на себе відповідальності за її організацію. Працівники профспілки, які раніше виступили ініціаторами страйків, цього разу стурбовані, що ситуація виходить з-під контролю.

КАБІНЕТНА ВІЙНА У КРИМУ ТРИВАС

СИМФЕРОПОЛЬ. — Голова кримського парламенту попереднього скликання Анатолій Гриценко вранці 5-го травня увійшов до власного кабінету, зірвавши пльомбу з дверей, яку попередніми поставили збори депутатів, уперше обраних до парламенту. Парламентаристи розглянули питання організації депутатської діяльності. Перша сесія Верховної Ради України 14-го скликання відбудеться 12 травня о 10-й годині. Зареєстровані депутати зможуть від 8-ої години ранку до 7-ої вечора 10-го, 11-го і 12-го травня у будинку Верховної Ради України,

ПОВІДОМЛЕННЯ СЕКРЕТАРІАТУ ВР

КИЇВ. — Секретаріат Верховної Ради України повідомив, що 11-го травня в 11-й годині відбудуться збори депутатів, уперше обраних до парламенту. Парламентаристи розглянуть питання організації депутатської діяльності. Перша сесія Верховної Ради України 14-го скликання відбудеться 12 травня о 10-й годині. Зареєстровані депутати зможуть від 8-ої години ранку до 7-ої вечора 10-го, 11-го і 12-го травня у будинку Верховної Ради України,

ВИБОРИ ПОСАДНИКА ОДЕСИ ВИЗНАНО НЕДІСНИМИ

КИРОВОГРАД. — Кіровоградський обласний суд визнає недейсним обрання голови Одеської міської державної адміністрації Едуарда Гурвіца і постановив провадити повторні вибори. Таким чином суд задовольнив скаргу ще одного претендента на посади Одеси — Руслана Боделана, який увесь цей час залишається головою Одеської обласної державної адміністрації. На прохання Р. Боделана, суд відбувся не в Одесі, а в Кіровограді. Кіровоградський обласний суд виніс справу два тижні. Адвокати заявили, що звинувачення на адресу Едуарда Гурвіца і міської виборчої комісії вилучили, тому призначити повторні вибори немає підстав. Проте суд постановив, що рішення останнього і оспорювано не підлягає. Голова Міської виборчої комісії Одеси Леонід Капелюшнік заявив, що мусить покоритися рішенням суду, хоча не вірить в його об'єктивність.

ВСЯ НАДІЯ НА ПІДПРИЄМНИЦТВО

КИЇВ. — «Україні нема більш на що розраховувати в економічному розвитку, становленні ринкових умов, як на підприємництво» — сказав президент концерну «Правекс-К», депутат Верховної Ради 13-го і 14-го скликань Леонід Черновецький. Головною проблемою для економіки держави, визначив нахальне дедження до бюджету з податків. Цим він пояснив і зaborгованість із виплатами заробітних платень. Багато підприємств зупинено цілком, або працюють не на повну потужність. А з тих, які працюють, 70-80 відсотків взагалі не платять

податків. Розвиток підприємництва справив би наповнення бюджету і ліквідації безробіття. За словами Л. Черновецького, найголовнішою проблемою для підприємництва залишаються високі податки. Впливає на розвиток підприємництва і корумпованість чиновників та відсутність «компетентних мзків» серед тих, які приймають рішення. Л. Черновецький зазначив, що, працюючи в парламенті 13-го скликання, він вимагав зменшення податку на додану вартість у чотири рази, але через брак економічно освічених депутатів цього не вдалося досягти. У складі нового парламенту є понад 100 підприємців, отож є надія, що врешті це питання буде вирішено.

ПРОЕКТ «ВОДЯНІ СІТІ»

КИЇВ. — Гете-інститут представив переможців першої частини міжнародного проекту «Водяні сіті». На вчорашній церемонії представлення проекту та відкритті виставки з одноіменною назвою, головний секретар Гете-інституту Йоакім Сартorius заявив, що тематику води для конкурсу обрано не випадково, адже вода є найважливішим благом для всього людства. Отже забезпечення та захист питної води стане в майбутньому найголовнішою проблемою. Цей проект започатковано в 1997 році в Амстердамі. Він розрахований на молодше віком до 21 року, яка вивчає німецьку мову. Головні завдання проекту — представлення власного розуміння теми «Вода». Це могли бути малюнки, фотографії, відеорепортажі тощо. Серед 302 учасників конкурсу, праці яких представлено на виставі, 17 стали переможцями. Їхні праці надішлють до комісії в Мюнхені, яка вибере найкращі для виставки ЕКСПО-2000 «Людина-природа-техніка» в Танновері.

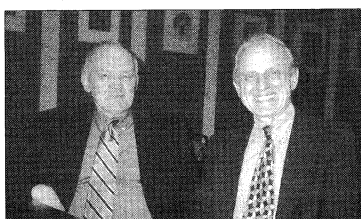
В АМЕРИЦІ

У СВІТІ

ПРИНАГНЕННЯ 95 ОСІБ загинуло на півдні Італії в середу, 6-го травня, коли кількадезні зливи спричинили болотняні повені, котрі з несподіваною швидкістю котилися на доли, забираючи зі собою все, що траплялося підорож та руйнуючи будівлі. Понад 2,000 осіб залишилися бездомними в регіоні Кампанії, коло Неаполя. Речниця міністерства внутрішніх справ заявила журналістам засобів масової інформації, що точних даних покищо немає, бо працівники наглії допомоги на місцях поспішно присилають нові відомлення. З тих даних, які надійшли внаслідок, що найбільше шкоди завдало містечку Сарно, Квіндіні та Сіанно — всі на південь від Неаполя у провінціях Салерно та Авеліно.

50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

Нью Йорк (О. Кузьмич). — Хоча на розмову про Український Інститут Америки приходять найбільше компетентні до того особи — теперішній голова Володимир Назаревич і його заступник Ярослав Кришталський, важко у короткий зустріч збагнути цілу працю та діяльність УІА продовж 50 років і його великі завдання. Важливе однак, як підкреслюють оба провідники, це те, щоб що важливість і ролі УІА в житті української спільноти в ЗСА зрозуміли ті, від яких залежить дальша доля цієї престижної своєю місією і завданнями домівки.

В. Назаревич (справа) і Я. Кришталський в часі розмови про УІА.

но в найбільшому суспільстві Метрополітанського музею «домівкою». До цієї будівлі радше надається назва «палаца», тим більше, що належить вона до історичних скарбів міста Нью Йорку та її не можна ніяк змінити.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Sloboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

Sloboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Sloboda, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Sloboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мають відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снілик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foardmore Rd., Kerhonsan, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.co

Чи відзначаємо належно День Матері?

Друга неділя травня відома тепер вже у цілому світі як день, в якому віддають пошани усім матерям, а особливо їх відзначають. Від часу розпаду радянської імперії довелось і державам СНД менше звертати увагу на традиційний марксистський День Жінки — 8-го березня, а переключитися на Світовий День Матері.

Різно його в світі відзначають. В одних це лише звичайне виконання обов'язку щодо матерів, із побажаннями на листівці або квітцями квітів, в інших — більш зворушливе і тепле ставлення до матері саме цього дня, а ще в інших — обов'язкові відвідини у матері, з підсвідомим бажанням їх якнайскоріше закінчити.

На жаль, так само сталося, що і це, таке повне змісту та внутрішній пошану, свято стало ще однією рутинною, ще одним обов'язком, який не завжди є як так приємним, як повинен бути.

Як воно так? Та ж матері є завжди матерями, і коли б це не було, вони виконують цей свій почесний обов'язок. Святкування окремо "їхнього дня" — це відносно новий звичай, що його започатковано після Першої світової війни такі тут, у ЗСА. Але він такий зворушливий та гарний, що швидко прийняв широку у світі, і сьогодні, здається, немає країни, де його не знали б. Пишемо, однак, із натишом "де його не знали б" тому, що часто цей День Матері стає тільки "славолюб'ям", святом за зовнішньою лише формою, а його глибше значення відсувається на дальший план, а то і взагалі воно забувається.

Тому сьогодні нема нічого дивного, коли ставиться питання, чи справді належно це свято проводиться і чи розуміють його глибше значення як діти, так і самі матері?

Часто чуємо з держав Східної Європи сумнів: чи було корисним відкрити святкування Дня Жінки, а залишити тільки День Матері? При сьогоднішній рівноправності жінок бездітні чи незаймі не вважають, що була б і далі питання віддавати принаймні в один день року пошану кожній жінці, а не лише такій, що привела на світ діти. На скільки це оправдане, ми тут не оспориємо, але можемо лише заважити, що дискусії на тему Дня Матері ідуть далі і, може, саме вони відімають цей німб, який донаведав друга неділя місяця травня мала. Заважуємо, однак, що і в загальному якось в останніх роках зменшилися це глибше значення Свята Матері, яке воно раніше мало. Тут сильно вплинуло також теперішнє життя і економічна konieczність великого числа матерів працювати професійно, чи просто працювати у кожній можливий спосіб, щоб заробити на життя. Не меншим негативним чинником стали також похолодні розлуки подружжя, що хоча не повинні у дітей відбирати пошану до матерів та пошани до них, але у практиці дуже часто ставлять дітей у складний психологічний конфлікт та тим не дають можливості належно пошанувати матерів в її день. Тут ми маємо на увазі справді пошанування матері, а не лише стандартний спосіб на подобу "ще одного свята", яке обмежується до подарунку або лише до карточки з готовими побажаннями, на які досить себе підписати.

Не впливає на справжній святковий настрій та подяки матерям також той факт, що в сьогоднішньому світі, а вже зокрема тут, в американському, трапляються щораз частіше випадки різного роду злочинів матерів у відношенні до власних дітей. Як тут можна вітати чи дякувати матері, яка забила свою дитину, змушувала над нею, чи покинула її напризволяще? Можливо, що такі випадки — це тільки винятки, але американські засоби масової інформації постійно широко про це повідомляють і тим немов підкреслюють такі злочини.

Ми, українці, можемо бути горді з того, що у нашому народі зичливість матерів — це справді винятки. У нас матір — це взірць доброти, пошани і страждань політичного характеру. Десятьками поезій та статей підкреслюють це наш поети та письменники, пишучи про матерів-страдниць, про скорбних матерів, про матерів, що світять немов зорі, і про матерів-героїнь. І саме їм передаємо в думках і молитвах символічний привіт у їхній день.

Довідаємося, що 30-го квітня, після чотирьох років дискусій, американський Сенат більшістю голосів вирішив рекомендувати прийняти до НАТО Польщу, Чехію та Мадяричину. Як з того користь для України? Безперечно, існує також завадки тому президентів, певна можливість для України бути прийнятою в оборонний союз, де за три чи чотири роки, як ситуація сприятиме. Це значить, якщо до того часу Україна успішно перейде приватизацію та діде до ринкової економіки, щоб зберегти свою економічно-політичну незалежність.

Але Польща, з konieczности, напевно, має теж змінити також теперішнє своє внутрішнє економічно-політичне обличчя, спеціально у відношенні до своїх мешканців, яких вона має близько мільйона, головну українців і німців. Це тому, що становище українців, через зростання воєнничого націоналізму, як знаємо, останніми часами сильно погіршилося. Тепер для українців у Польщі (а є їх більш як 300,000) записувати реальні можливості покаржитися прямо до проводу тієї організації, чи до інших членів НАТО. Це подібно, як українці робили колись у повсякденній Польщі, коли подавали скарги щодо злого трактування до Ліги Націй. Хоч із того практично, здавалось, українці тоді багато не скористали, але сьогодні знаємо, що ті скарги сильно компрометували Польщу на міжнародному полі і нагадали немало страху

Петро Грицак

ПОШИРЕННЯ НАТО

полікам ("страхи на ляхи", як мабуть, приповідка). Це, мабуть, була б найважливіша користь для України із приднання Польщі до НАТО, бо пошкодило для українців у Польщі до сподіватися якось автоматично допоси чи поперта від теперішнього українського уряду. Влада в Україні не ребуєва цілком у руках колишніх партотарків і воліє більше зберігати офіційні, на поверхні дуже коректні, дипломатичні контакти із теперішньою Польщею.

Відносно Чехії, то можна собі пригадати, як 60 років тому Польща, разом із Німеччиною, патискала на Чехо-Словаччину за Тешин. При тому почалася галаслива акція "хочемо колоній для Польщі", та енергійні протести проти всіх мешканців, які вияви незалежності від нікого політики "мощарства" (тобто великої свідомості). З другої сторони, самі чехи поступили ганебно супроти українців в останніх днях Карпатської України, — попросту із тупої ненависті до всього українського, якраз коли приходила мадярська інвазія. Президент Е. Бенеш свого часу навіть просив Сталіна прийняти Чехо-Словаччину до складу ССРСР, як 16-ту республіку, на що Сталін розважно не погодився. Від русофільства прозріли чехи аж у 1968 році, як у Празі вдерлися совєтські танки.

Дещо інакше стоїть

справа із Мадярищиною, яка має досить поважну свою мешканців на Закарпатті, із власним мадярським мовним шкільництвом. Офіційно Мадярищина не має жодних територіальних претензій до України, але, на жаль, існує мала група українців Закарпаття, які не цілком певні своїй належності до української національності і мають якесь менше-вартісне прив'язання до Мадярищини. Вони, під впливом московського агітації, можуть робити ще трудніше для України, особливо якщо там економічна ситуація не покращає в найближчому часі.

Щодо України, то політика НАТО, виглядає, буде йти по лінії збереження української незалежності. Це щоб не допустити до відновлення російської імперії з її традиційними планами до опанування цілого світу. Власне, проти цих планів й було створене НАТО 49 років тому. Однак, останніми часами чуті в Російській Федерації гомосі по конечності, "із геополітичних причин", поширення російської імперії "аж до Атлантичного океану", тобто навіть поза сталінсько-брежнєвські границі, надані ССРСР у Ялті та в Потсдамі. Це відновлений старий міт про Росію "від Давидну до Камчатки", голосений тепер російськими імперіалістами за старих часів. Покидуть він цих із 60-х чи 70-х років, коли дішло до відомої, "остоліт", та коли Європа, через американську апатію, була пачиною залізна на можливою атомовою атакою і совєтською окупацією, згідно із газетою, краше бути червоном, як мертвим". Відпущення чи "детант" вважалося тоді за найкраще досягнення в міжнародній політиці (часи президентів Форда й Картера). За ситуації в основному змінилася за президента Рене, та коли війни дійшло до розпаду ССРСР у 1991 році.

Але російські імперіалісти не визнають свей поразки. Такий радикальний політик, як Жириновський, впливовий член Думи, відверто говорить про потребу експансії аж до "теплого моря", тобто до Індійського океану. Це знову даліше, як будь-коли сагала колонія "імперія зла". Напевно, що з огляду на потенційну агресію в Європі й на Близькому Сході, Америка та інші члени НАТО будуть настільки пильні, що більше не діде до повторення "детанту", як 30 років тому, а передусім не віддадуть України на поталу. Це, розуміється, як довго Україна буде активно домагається поміч перед якоюсь новою, "білорусизацією", чи у випадку спроби збройного перевороту зі сторони лівих елементів, подібно як це було в Росії у жовтні 1993 року. Ідея поширення НАТО мала багатьох противників в Америці, з яких, мабуть, найбільше знаменитим були Дж. Кеннан, відомий експерт від східноєвропейських справ, і газета "Нью Йорк Таймс".

Юрій Р. Рибак

Садівництво

Суть тасмичної влади. А коли не йому властиво, то до того доводиться, що існує не один, а безліч різних городів — залежно від цілі, величини, стилю і змісту. Останнє воно, щоб задержати естетику, яка відрізняє город від фарми, постійно вимагають від людини особливої контролю.

С багатьох причин, чому люди мають городи, в яких ростуть квіти та декоративні рослини для прикраси домів і дворів, чому віддержують окремі городи для городолюбів, окремі і лікувальний злілля. Мільйони американців мають велике відволання з праці в городі, хоч на не мають час тільки у вільні від праці хвилини при кінець тижня. Може, тому садівництво стало однією з найбільш популярних форм дозвілля, а по-

спланування корисного з приємним сполучає майже половину всіх американських родів присадибати з енергією садінню городовин. Ось останніми роками на американському ринку відчулося певний брак насіння. Це сталося тому, що компанії, які доставляють його, не сподівалися такого напливу замовлень від нових ентузіастів городу, а продукцію годі приспівити машинною, бо це діло природи. Наглий попит знову вплинув на американську торгівлю домашніми рослинами, а розсадники рослини осягнули рекордний продаж.

Минуло 120 років від часу, коли Вашингтон Еллі Вірні, американець, родом з Канади, перший осадив усе у бізнесі переселення насіння поштою. З маленької крам-

ниці у Філадельфії розвинулася одна з найбільш відомих у світі висилкова фірма насіння. По його смерті в 1915 році син Дейвід став пролуномом не лише насіння, але теж знавця для обробки городу. Унікальність свого бізнесу він віддержав цими словами: "В основному люди не цікавляться моїм насінням, вони зацікавлені своїм городом. Саме тому у бізнесі мусимо говорити з покупцями під кутом вигодою, як і відноситься до їхньої травники і городу, до їхніх потреб. Щобно такі вони готові з увагою слухати теж про моє насіння".

У загальному люди культивувати городи не лише як декоративну харчу, але й щоб створити естетично приємне середовище там, де можна квіти, куші і дерева узгідити з ландшафтом, або там, де ростяться рослини, воду і природну формацию землі (Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про змосковизене "Діло" та інші дивовижі мови

Коли мій сусід з прізвища "Діло" переїздив до "За Вільну Україну" з 9-го квітня із неприємним заголовком "Як у Львові "Діло" змосковизило", а просто не хотіла втримати, що це мовлялося на совому році незалежності, але подає факти мене переконати. Отож з них відомо, що "Діло" почало тепер виходити у Львові російською мовою поруч із українською версією. Ба, що більше, цей російський варіант, що виходить від 1-го січня 1998 року, зростає тиражем і вже наближається до половини, як подає головний редактор "Діла" Павло Шевченко.

Діло дає як таку нелінійність, що "колись" "Діло" послугувалося не лише українською, але і польською мовою. Здається, як ледве чи залишилися при житті редактори або дописувачі передвоєнного "Діла", але я була в ньому на практиці, студентичні журналісти. Отож можемо з авторитетом ствердити, що такого ніколи не було, а П. Шевченко либонь так захопився в російську мову, що не знає польської і не може зрозуміти офіційні конфікації польської поліції поодинокі чисел "Діла", та конфікація, з поліційного наказу, мусила появлятися на першій сторінці в дослідному польському тексті. Ось така то була на ділі польська мова "Діла". Це саме мусило робити усі газети та журнали, що виходили в західній Україні перед Другою світовою війною і можна це дуже легко ствердити, як хтось заведе собі тришки труда. Але головний редактор сьогоднішнього "Діла" того не робить, а тільки використовує до речення польської поліції на оправданні російсько-го "Діла".

Справді аж серце чекать, що вперше, відомі щоденник "Діло" побачив денне світло, відомі його саме російською мовою. Таж у енциклопедичних інформаціях пера довідкового редактора "Діла" Івана Кедрина читаємо, що цей щоденник почав появлятися в протязі русофільського

"Слову" у 1880 році. Чи на те перед понад сотню років працювали наші народи, щоб тепер, у 1998 році, що появлялося російською мовою? Який сором для українців із західної України! Який сором для нас усіх, що до такого допустили!

Але що ж, в інших газетах з України читаємо спокійне ствердження, що тільки 4 відсотки преси в Україні появляється тепер українською мовою. Не треба пояснювати, якою друкується асе інше.

Дивними шляхами іде тепер наша мова. Здається, немов вона з кожного роком від 1990 не відноситься, а йде вниз, принаймні не бачимо помітної поправки у розмовній мові, у пресі, телебаченні чи радіо. Це саме торкається літературу, постійно читаємо про "кастострофний стан" українських видань і про мінімальну появу книжок українською мовою, а ринком заливаються писані російською. Як це можливо, щоб державні чинники в самостійній Україні були так байдужими до своєї рідної мови? Чи так важко їм вичити? Чи ми мусимо раз-у-раз зі здибуванням стверджувати серед наших земляків, що ми їх не розуміємо? Чи на те ми тут, в чужій країні, примушували наших дітей та онуків говорити українською мовою, щоб вони тепер, відвідуючи Україну, слухали як їхні однокласники "наїрають" суржиком чи російською мовою?

Присадується зворушливі вірші лемківського поета І. Головача: "Піде в світ далекий — не страт мову твою матерецьку смерекову... бо в тій мові єст минуле наше, ніби кистень у небесній чаші".

Колись ми нашим дітям цей вірш читали, колись вони його рецитували. А сьогодні їдуть вони в Нью Йорк в кіно на новий і навіть добрий український фільм, а він цілий накручений російською мовою. Чи так уявляли ми самостійність української держави?

О-КА

Ірина Лужецька,
Львів

С. КРУШЕЛЬНИЦЬКА ТА В. БАРВІНСЬКИЙ

II

Вже наприкінці 1946 року настрої нової влади змінилися. На зміну політиці захоплення львівської інтелігенції до співпраці з совєтським режимом прийшов час адміністративного тиску та репресій. Великого розмаху набула надумана боротьба проти "українського буржуазного націоналізму", характерним стало самоче і некомпетентне втручання у творчу діяльність. Ці події не оминули також і працівників Львівської Консерваторії. Постійні перевірки партійних наглядців констатували: "...Професорсько-педагогічний склад засмичений небажаними особами з чужим мисленням, не відповідає вимогам совєтської вищої школи і підлягає негайному виключенню з числа викладачів... особам повногоцінного педагогічного вишколу" (Культурне життя в Україні. Документи і матеріали, 1939-1953 р. т. I. К. "Наук. думка", 526 стор.). Атмосфера творчої праці у консерваторії занепадала. Як директора консерваторії, В. Барвінського постійно звинувачували у тому, що його погляди не відповідають совєтській методикі. Почалися масові арешти і звільнення.

Як виявлялося, "повноцінного педагогічного вишколу" не мала і С. Крушельницька. Відразу ж після арешту В. Барвінського новий директор консерваторії Павлович та секретар парторганізації Шепітько подали у Львівський обком партії характеристику на С. Крушельницьку. У ній зазначено, що Крушельницька "...як педагог не дотримувється ніякої методичної системи. Як виховник — аполітична".

Совєтська характеристика, метою якої було очорнити велику Крушельницьку, повністю суперечить тій, яку, на вимогу Вченої ради ЛДК, написав на початку 1947 року В. Барвінський, که будучи ректором консерваторії. Цей документ не тільки розкриває якості С.

Крушельницької як прекрасної співачки і доброго педагога, але й засвідчує громадську настанову самого Барвінського — людини чесною, справедливою і мужливою. Цитуємо: "Крушельницька Соломея Амброзівна — співачка світової слави. Для української музичної культури поклала величезні заслуги. З її ім'ям в'язані традиції високого майстерного виконання і популяризації сольових виконань Лисенка в західних областях України. Її авторитет і мистецький досвід і діяльність вокалу, якого вона набула протягом свого довголітнього блискучого мистецького шляху, є загальною принамою. Вона була, між іншим, членом міжнародних вокальних конкурсів. Її досвід вона використовувала теж у своїй педагогічній практиці, виконуваний раніше приватно, а з 1944 року у Львівській Державній Консерваторії ім. М. Лисенка, в якій вона почала сповняти функції проф. вокалу і завідувальною категорією. Не дивлячись на вік (понад 72 роки) і деякі фізичні недомогання (у неї зломана нога), вона працює з енергією і запалом, беручи активну участь у громадському житті консерваторії, не залишаючи і своєї високомистецької виконавської діяльності..."

У 1948 році, в наслідок наклепу, В. Барвінського було заарештовано й засладо до Мордовії. Після 10-річного ув'язнення він повернувся до Львова тільки у 1958 році і вже не застав Соломію Крушельницьку серед живих.

Донедавна вважалося, що В. Барвінський не залишив жодних спогадів про С. Крушельницьку. І ось вчора цього року, опрацюючи архів покойного мистецтвознавця Івана Драча, одного з найперших дослідників творчості С. Крушельницької, Олександра Милингуса, Модеста Мендінського та багатьох інших наших видатних музикантів, співаків, працівників музею серед численних унікальних матеріалів знайшли оригінал рукопису В. Барвінського під назвою "З моїх спогадів про велику українську співачку Соломію Крушельницьку". Ці спогади В. Барвінський написав у квітні 1956 року на прохання Івана Драча, який саме готував до друку свою книжку про С. Крушельницьку. У тому

ж році книжка під назвою "Славєтна співачка" вийшла друком. Спогади В. Барвінського надруковані в ній не були.

Пропонуємо скорочений варіант цих спогадів В. Барвінського, які друкуємо з гордістю таким корифеєм вокального вокального мистецтва, як Шаліпін, Собінов, Нежданова та ін., то український народ, зокрема його західна (галицька) вітка гордиться великою трією: Олександром Милингусом, Модестом Мендінським і Соломією Крушельницькою. Розкрити і повністю визначити значення мистецької діяльності цієї так багатогранної, так великого формату артистки, не тільки для української нації, але й для світового мистецтва — це незвичайно важливе, а воночас і вичне завдання для наших істориків музики, музикознавців. Я не маю, на жаль, права бачити й слухати ту видатну співачку в період найсильнішого сльва і найбільшої слави її мистецького шляху, зокрема ні разу не бачив і не слухав її на оперній сцені, і тільки всього два рази на концертній естраді, і то перший раз, наскільки пригадую, був у другій половині тридцятих років, в залі Музичного Тов-а ім. М. Лисенка у Львові, і в 1946 р. на концерті Львівської Державної Консерваторії ім. М. Лисенка, в залі цієї ж консерваторії, коли він співак перейшов тоді вже значно 70 років життя. Все ж такі і ті скромні відомості, які я хочу подати про велику співачку, бодай в деякій мірі допоможуть її матеріалі, які ми зобов'язані якнайбільше зберегти.

Подаючи також повну характеристику голосу та усіх виразових засобів інтонаційного мистецтва великої співачки тільки на основі згаданих вище концертів, в яких я мав нагоду її почути, було б неправильно, а то й недопустимо. У першому бачив я її і чув ще в повній блиску і славі період, "золотої осені" її величнього мистецького шляху, і то так у відношенні самої появи співачки, якою вона зразу покорила собі усю аудиторію, як і у відношенні до виконання концертної програми. В останньому ж концерті бачив я перед собою

(Закінчення на стор. 4)

ФУНДАЦІЯ ім. Тараса ШЕВЧЕНКА
Україна, 290053
м. Аляска, в. Ван-Ванков, 50
Тел.: (302) 64-95-55
(302) 64-84-67
Факс: (302) 64-84-72

FOUNDATION of Taras Shevchenko
Україна, 290053
Lviv, Vol. Velykoho, 50
Tel.: (0322) 64-95-55
(0322) 64-84-67
Fax: (0322) 64-84-72

ЗАРЕЄСТРОВАНО Міністерством юстиції України, Київ 14 березня 1997
СВІДОЦТВО № 0340

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

До тебе звертаємось від імені членів наших шкіл та учнів України з проханням: допомогти подолати нестачу підручників у школах. Нестача їх спричинена рядом фактів, серед яких основним є фінансова скрута, яку переживає вся держава, особливо ж — освітні заклади її. Підручників бракує в українських школах, а ще менше їх — у російськомовних. Цей найтяжчий наш дефіцит в значній мірі стримує перехід колись російськомовних шкіл до мережі українських. Загалом же гальмується виконання Закону про нашу рідну, державну мову.

Щоб зареєструвати державної ваги справу, ми пропонуємо такий першочесний крок — забезпечити школи достатньою кількістю копіювальної техніки: нехай кожен вчитель має можливість фотокопіювати для учнів сторінки підручника, роздавати дітям, їх як домашнє завдання. З часом же, маємо тверду надію, що проблема держави вирішиться — підручники в дітей будуть.

А поки що звертаємось до людей діаспори — щедрими жертвами допоможіть утворити фонди для придбання копіювальної техніки. Організацію цієї добродійної справи бере на себе Фондація ім. Тараса Шевченка.

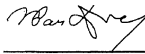
Жертводавці від 50 дол. і більше одержать посвідки для податкових цілей, а їхні прізвища будуть розташовані в пам'ятних таблицях у школах, які одержать копіювальні машини, в такому порядку:

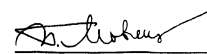
Приймачи (ті, хто надіслав 100 дол.)	Доброї (від 101 дол. до 250 дол.)
Фондатори (від 251 дол. до 500 дол.)	Почесні фондатори (від 501 дол. до 1,000 дол.)
Меценати (від 1,001 дол. і більше)	Почесні спонсори (ціна однієї копіювальної машини — приблизно 5,000 дол.).

Листи з пожертвами надсилати на таку адресу:
TARAS SHEVCHENKO FOUNDATION of Ukraine
2150 Bloor Street West, Suite 96
Toronto, Ontario — Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 239-4407 • Fax: (416) 239-1526

На чеках просимо написати: Copying machines for Ukraine.
Приймаємо також вживані, в доброму стані, копіювальні машини.

ЗА ВАШІ ШЕДРІ ПОЖЕРТВИ — ШИРА ВАМ ПОДЯКА З УКРАЇНИ

ІВАН ДРАЧ
народний депутат України,
голова Української Всевітньої
Координаційної Ради

ПАВЛО МОВЧАН
народний депутат України,
голова Всеукраїнського Товариства
"Просвіта"

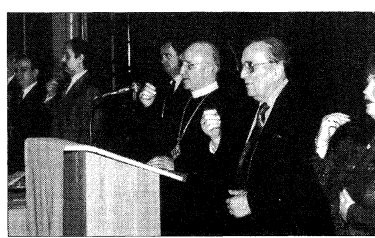
Де зустрічаються українці? В кредитивці!

Це коротке запитання і відповідей стало крилатими фразами. Вони найкраще віддають суть, чим для українців, а тепер і українців, «нової хвилі», є Українська Федеральна Кооперативна Каса у Чикаго. Рівночасно з різноманітними фінансовими послугами, тут знайомства, обмін інформації, палкі дискусії, тут цілий тиждень пульсує українське життя, тут великий національний потенціал. Дійсна реалізація закликів: «Свій — до свого!».

5-го квітня ц. р. відбулася широка зустріч членів і приятелів зі своїм кооперативним провідом не в приміщенні «Самопоміч» (не стало б місяця), а, як щороку, у залі СУМА, для відбуття Загальних зборів.

Дивлячись на переповнену залу, мимоволі робилося радісно і цікаво — як відродження потреби «бути разом», відродження присутності? Прибули представники Церкви, громадських організацій і товариств, організації молоді й дві вишкільні гості: від стейт-уоруду Іллінойс керівник фінансового відділу Джуди Б. Топінак і від міст-побратимів Чикаго-Київ — керівник Марта Фараон.

Після офіційного відкриття президентом зборів д-ром Михайлом Косом і молитви, яку провів Владика Михайл Вівар, присутні втіла від стейт-уоруду Д. Б. Топінак.

Владика Михайл молитвою розпочинає збори (від права): Оксана Казанська, почесний президент Омея Плевкевич, Владика Михайл, д-р Михайло Кос, Віктор Войтих, Богдан Ватраль і Олексій Пошишанік.

ка. Дотепню і з приязню загалом, що уряд стейт має мільйоннеkonto в касі «Самопоміч» і вона почувається як член, що викликало загальне веселе збудження. Наступними були привітання і обговорення молодіжних організацій і школи. Молодь прийшла в організаційних односторонніх пластунах на чолі зі станичним Андрієм Дурбаком, суміші — з Павлом Кулясом, а одумімі — з Лесею Косогом. Вони отримали 5,000-доларові датки для підтримки дальшої праці. Датки вручали члени дирекції, пов'язані з організаціями: Оresta Федіняк, Іван Павлик і Олексій Пошишанік.

Дуже гарне, піднесене враження справила присутність зорганізованої молоді на зборах, а ще барвистішим був виступ учениці шкільної школи св. Миколая, які по містечку рецитували гарні, присвячені кредитивці та кооперативу, строфи. Школа одержала більшу суму — 25,000 дол., а чек вручено Владислав Михайлові. Владика звернувся зі закликом до молоді: «Ви всі маєте тут бути!».

Мистецький виступ приготувала вчителька Слава Проців. Виступи зорганізованої і шкільної молоді внесли дух доблості, і присутні ширі їх оплескували.

Неабияк несподіванку справили інж. Дмитро Григорчук, довголітній голова Централі Українських Кооператив Америки і теперішній голова Української Світової Кооперативної Ради, який запросив почесного президента Омея Плевкевича і, вітаючи з недавнім 90-літтям, вручив грамоту призначення від Світового Конгресу України, від УСКР і ЦУКА. Директор О. Плевкевич зворушено дякував за високе довіря і оцінку праці, яку розпочинав майже від зера. Це був дуже яскравий момент.

натора стейту Ілл. Пан Кошенула вітав від Баттистської Церкви. Привіт було дуже багато, але завдяки різноманітності, з цікавими оригінальними висловами, не втомлювали.

Детальний, добре скоплений звіт з попередніх зборів відчитав секретар Віктор Войтих. В. Войтих є свого роду мистецтвом в секретарюванні, дуже добре записує та гарною мовою читає, як попереду так і цих зборів. Звіт обох президентів мали цікаві думки, а головню інформації про

Учениці школи св. Миколая, які виступили з програмкою (від ліва): Христина Білик, Наталя Запаранюк, Соня Лаврецька, Христина Гриниш, Наталя Жежеска, (другий ряд): Галина Сендун, Дарка Хилляк, Люба Сірий, Ляриса Верещак, Уляна Скурська.

зборів, зокрема, після сумних згадок по молитві про втрати особистостей, які понасла наші установи. У звітному році помер Роман Мишик — довголітній президент, трагічно згинув Іван Шандор — молода ців, надійна людина, передчасно помер Івас Печенюк — довголітній член комісії.

Далі «спінулись» короткі привітання: від банку «Пенівні» — д-р Павло Надзікевич, Дора Турула від Загально-Світової Ради Кредитивних Юній. М. Фаріон від Комітету міст-побратимів Київ-Чикаго дякувала за співпрацю і за можливість бути на зборах, які були цікавими. Від Т-ва «Самопоміч» — головного спонсора — вітав інж. Роман Бігун, підкреслюючи легку співпрацю, мовляв, як добре, що Т-во «Самопоміч» має таку багату дитину, яка від скромних соток розрослася в мільйонну потугу! Інж. Лев Боднар вітав від УСКР, а Андрій Скиба від УАКР. Від УНС вітав Стефко Куропас, а від «Всвітньої Української Трибуни» — радологини — Мирон Лушак. Наспіли ще привітати від ген. консула Віктора Кирюка, від «Енциклопедії діаспори» з підписом проф. Василя Маркуса, від біора В. Дулича — м.

достягнення, в яких і проєкція на дальше. Президент Ради директорів М. Кос у своєму слові поставив вагомє питання: «Де держало наших співців? І дав відповідь: «В українській громаді, в домі, з яким люди українського роду йдуть до нашої установи». Число членів зросло до 13,470. Це велика кількість, але багато ще не є членами. Де вони, чому не є членами? Другу причину успіхів бачить президент Кос у сильному складі працівників та керівників, які є талановиті і доляльні, інтелегентні та послідовні. Цікаво характеризував поодинокі відділи та філії у Джерзі Сіті, стейті Нью Джерзі та Північно-західню філію, які працюють повний час.

Слово-звіт президента і ексекютивного директора Богдана Ватрала показало у цифрах успіхи установи. Важливіші з них: активні перевипили 205 млн. дол., капітал зріс до суми понад 28 млн. дол. Позички досягли понад 110 млн. дол. На національно-громадські цілі передано майже 450 млн. дол. Цікаво було слухати, що «Самопоміч» є частину могутнього кооперативного фінансового руху в Америці. Продовж років «Самопоміч» брала участь у заснуванні і праці Централі Українських Ко-

оператив Америки і Української Світової Кооперативної Ради (УСКР). Також цікаво, що у світі понад 100 млн. людей користає з послуг кредитивних спілок.

На ближчому, власному, «подвір'ї» виникла пекуча потреба розбудови і відновлення приміщень. Вже від самого початку року розпочалися рішучі дії в цьому напрямку, щоб краще обслуговувати зростаючу кількість членів та полегшити працю персоналу, як запевнив Б. Ватраль. Для цього також буде проведено вдосконалення комп'ютерної системи не лише на тепер, але і для праці у ХХІ столітті.

У звіті були важливі ще інформації про об'єкти в'язковій контролі. І так, ревізійна фірма «Доміно, Гратіс» і К^о ствердила правильність звітів; державна контрольна агенція, після річної перевірки, ствердила стабільність і безпечність нашої установи, а фірма фінансових послуг «Бауер Файненшіл Сервісес» вручила касі «Самопоміч» найвищу оцінку — п'ять зірок. Були ще короткі звіти від комісії: від Контрольної комісії звітувала Оксана Казанська, а від Номінаційної — Олександр Косогом. До дирекції новим членом був вибраний Іван Огаренко.

Збори були ведені справно і легко, а це заслуга ведучого, д-ра М. Коса. Май іншим, д-р Кос пригадав, що в звітному році, дня 22-го серпня Богдан Ватраль, президент «Самопоміч», одержав від Президента України Леоніда Кучми орден «За заслуги». Це за особисті заслуги в організуванні і становленні кредитивних спілок в Україні. Коли вже про нагороду, на цьому не кінець. Саме в час, коли писалася ця стаття, наспіла інформація: ще одна нагорода для Богдана Ватрала від Ілліноїської Ради Кредитивних Юній «Executive of the Year Award» в категорії кредитивних спілок понад 50 млн. дол. Це сатисфакція і персональна, і для установи! Варто теж зазначити, що з цікавим господарським заваженням виступив Форочун і подав добрі сугестії відносно відновлення нового будинку.

Вже традиційно — в час реєстрації члени могли чатуватися при смачно приготованому буфеті, який приготували пані, приятелі СУМА. Збори добили кінець. І знову актуальне «До побачення», шоденно в касі «Самопоміч», а за рік, за благословенням Всевшнього, на Загальних зборах.

Грига Каміська

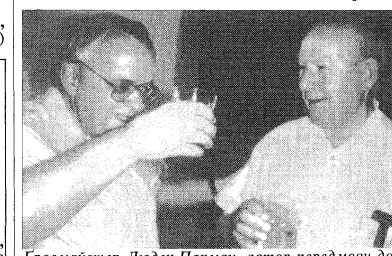
Гросмайстер Л. Пахман про російщення німецької шахової термінології

Мова — основна прикмета народу, показник розвитку окремої особи. Французи беруть її від засмічення і не дозволяють вживати англійські слова, якщо існують такі ж у їхній мові. В державних установах підніжних стейтів ЗСА, де переважає еспаномовне населення, вживають лише англійську мову.

Москалі, які росіянами стали після уряду Петра І в 1721 році, свою мову накідають усьому світові. Нагадаємо: петербурзь-

кий професор К. А. Яніш (1813-72) дові, що вони навчилися грати в шахи в час монгольського іга, 500 років пізніше, ніж українці, які гріли з персами, що є в ІХ столітті. Про це свідчать шахові фігури в розкопках біля Києва. Орган ЦК КПСС «Правда» яхось у переловій писав, що російська мова — це міжнародна мова соціалізму. Найкращий, за висловом І. Сталіна, комуністичний поет нашої доби В. Маяковський за-

(Закінчення на стр. 4)

Гросмайстер Людек Пахман, автор передмови до «Шахів в Україні» Ю. Семенка (направоруч).

\$1 000 000 одним ударом!

Перекажіть гроші в Україну через Вестерн Юніон - і Ви дістанете безкоштовну телефонну розмову та можливість виграти до \$1 000 000.

Якщо від 6-го квітня до 17-го травня 1998 року перекажіть через Вестерн Юніон гроші зі ЗСА в Україну чи якусь іншу країну Східної Європи - автоматично станете учасником жеребкування лотерії. Фіналісти отримають щонайменше \$10,000 і матимуть нагоду поцілитися в ціль. Той, хто влучить, виграє \$1,000,000. Починайте тренування сьогодні - чемпіонату з футболу може і не виграє, а шанс отримати мільйон маєте напевно.

United Air & Parcel 2754 Conely Island Ave Brooklyn, NY 11235 Tel. 1-800-282-4997	Bridge International 7822 20th Ave Brooklyn, NY 11214 Tel. 718-837-8553	Oksana 662 W. Street Road Easterville, PA 19053 Tel. 215-364-6816	Federal Credit Union 215 Second Ave New York, NY 10276 Tel. 212-533-2980	Premiere Food 738 Lydig Ave Bronx, NY 10462 Tel. 718-829-3760
--	--	--	---	--

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

The fastest way to send money worldwideSM

Prize will be awarded in the form of a 25-year annuity paying \$40,000 annually. No purchase necessary. Open to US and Canadian residents (18 or older). Void in the Province of Quebec and where prohibited. For official rules by which entrants are bound, send a SASE to Rules, PO Box 4436, Blair, NE 68009-4436. Valid April 6, 1998 through May 17, 1998. Sponsored by Western Union Financial Services, Inc. Patented MZ. ©1998 Western Union Financial Services, Inc.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Моїй мамі

Ти не сумуй, коли йдуть літа —
Не старість закладено у них літцями:
У них розлука й зустріч, літо і весна;
У них ось те, чому раділа Ти і я.
Задай, що було життя, і був вершини пік,
Що біль, розлуку, смуток також забрав цей рік.
Хай сонечко сміється, і усміхнись Ти,
Бо так багато значить, що Мама в мене є.

**Наталія Романюк,
Івано-Франківське**

Оксана Булах

Пише мама листи

Часто пише матуся із дому листи, що з далекого вірро прилітають птахи в Україну. Вже настала весна. Посходили льоби і сніги, біло квітнуть підніжники. Набунали проліски синьо

Пише мама, що дуже радіє, коли Защебечуть уранці шпакі солов'їно. Зустрічає вона, якось дивно, не першу весну Тих пташчат, що у гнізда свої знов прилинули.

Чи роки вже не ті, чи сама не така? Все сумує, чекає вісток, зизирає в дорогу. Так вже сталося, поринули дити її, мов птахи, у далекі країни-сестри із батьківського дому.

Не отрачає надії і віри в майбутнє вона, Що у рідній країні всім завжди місця знайдеться. На крилах пташчих вернулася знов весна... І зажурений погляд матусі розвіяли мрії чудесні.

Шановні РОДИЧІ чи ДІДУСІ!

Якщо Ваші діти, чи внуки є тепер на студіях десь далеко від рідного дому, не дозволяє їм відстати від української громади чи українства. Найкращим засобом, щоб вдержати цей зв'язок є тижневик „THE UKRAINIAN WEEKLY“. Замовет її передплату коштом .77 ц. тижнево для членів УНС або \$1.08 для нечленів. Телефонуйте на число:

(973) 292-9800

UKRAINIAN WEEKLY

P.O. Box 280, 2200 Route 10 Parsippany NJ 07054

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate Klenholme, New York 12446

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1998 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

Від 16-ти до 21-го червня, до четверга, 2-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років. Харчування і нічліг, оплата за дитину: — 250 дол. для членів УНС/Союзу; — 300 дол. для нечленів.

Тенісова оплата для викладачів — 75 дол. від дитини. Інструктори: Зенон Сніжик, Юрій Савчук та інші. Приймаємо не більше як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

Від суботи, 11-го липня, до суботи, 25-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Програми, плавання, гри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою. Харчування і нічліг — оплата за дитину: для членів УНС/Союзу — 180 дол. на тиждень для нечленів — 220 дол. на тиждень. Додаткова оплата для опікунів/інструкторів: 30 дол. на тиждень від дитини. Приймаємо не більше як 45 учасників.

ЗАБАВНИЙ ЧАС „ЧЕМНОГО“

Від неділі, 26-го липня, до суботи, 1-го серпня

Табір присвячений для навчання англійських діточок від 4-6 років про Україну. Реставраційна оплата для спонсорів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реставраційна оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Від неділі, 9-го серпня, до суботи, 25-го серпня

Традиційні українські народні танці для початківців, середніх та завантажених танцюристів. Харчування і нічліг — оплата за дитину: для членів УНС/Союзу: — 275 дол. за повний навчальний час для нечленів — 325 дол. за повний навчальний час. Оплата за викладачів — 200 дол. від дитини. Інструктор: Рома Приймів-Богачевська. Приймаємо не більше як 60 учнів, мешкоуючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше як два тижні без дозволу керівника Роми Приймів-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень повинні бути зроблені заздалегідь. Місяця подається згідно із зголошеннями та одержанням 25 дол. заздалегідь від дитини/від табору. Наехити оплата в сумі 75 дол. від дитини/від табору (крім „забавний час Чемного“), які перебувають поза межами Союзівки. Завадаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

За детальними інформаціями просимо звертатися до управи СОЮЗІВКИ.

Оплата за харчування і нічліг можна зробити через банківську картку, чек або готівкою. Оплата за викладачів та опікунів повинна бути заповнена виписаним чеком на Союзівку — табору/оплата.

Під гігієнічним оглядом, всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені не пізніше як три тижні перед початком табору, інше дитина страїть місце в таборі. Не дозволяється жодних виїзків!

50-річчя...

(Закінчення з стор. 1)

бенкет в престижному готелі Плаза в Нью-Йорку. Чи це єдиний спосіб, яким бажаєте відзначити цю річницю?

— Немає сумніву, що це велика річниця, — відповів Я. Кришталівський. Тому бенкет, це лише один фрагмент. Плянуємо різні мистецькі виставки, музичні імпрези, дискусії, а передусім маємо надію, що ця річниця дасть поштовх нашій громаді, а особливо її молодшим поколінням до фінансової підтримки УІА.

— Тут виявляє голову УІА В. Назаревич, що створено в тієї цілі Постійний Фонд Інституту, який має забезпечити на майбутнє місця, яку має УІА, у сприянні розвитку української культури і діяльності в ЗСА, а також захистити будинок, що є такою гарною історичною пам'яткою та гордістю нашої громади.

— Ви знаєте добре, — каже В. Назаревич, — що ця палата проходить тепер загальний ремонт, тобто повну відновку будинку, що коштувало великі гроші і надшерблю сильно зібрані діси фонди. А втім і втримання будинку у відповідній формі коштує річно 225,000 дол. Отже, як бачимо, нам треба в найбільшій кількості грошей придбати п'ять мільйонів доларів від наших членів, української громади, а може також з інших джерел, щоб із відсотків з цієї суми утримувати будинок.

— Чи не уважаєте, що це надзвичайно велика сума для зібрання її серед нашої громади, яка сильно „надшерблена“ постійними датами для розвитку України?

— Українці є такі віддані та щедри що ми віримо, що при добрій пропаганді ми зможемо зібрати величезну суму грошей в тому році яких два мільйони.

— Чи ви, як теперіш-

ній провід Управи, уважаєте, що цей той закупив будинок, а це покійний Володимир Дідух, мав такі великі пляни відносно цієї будівлі?

— Мені здається, що УІА має п'ять головних завдань, — каже Я. Кришталівський, — ми об'їжджаємо і з тим з'їздимо. Дозвольте, що я їх вам подам із відповідним поясненням. Цих п'ять завдань бачимо так: 1. Інститут, як культурний центр; 2. Можливість молодим мистцям виставляти свої твори в його приміщеннях; 3. Вести дискусії вечори із українською тематикою; 4. Заікавити цим будинком молодих українських професіоналів, щоб влаштували там свої імпрези; 5. Уважати УІА містком до України.

— Я японі із тими наміченими завданнями УІА погоджуюся, — додає В. Назаревич. — Можу вам додати, що тут повинна також процвітати наукова діяльність таких установ, як Гарвард чи інших, які займаються українськими проблемами. Тут є також місце на архіві, на перевиховання мистецьких творів та наукові конференції, але і товариські імпрези. Тільки так подумати, котра національна група в Нью-Йорку має такий престижний палац? Ми його втрачати не можемо і це повинні зрозуміти члени нашої громади та відповісти відгукнутися. Уважамо, що на бенкеті, який започатковує цей ювілейний рік повинно бути 300 осіб, а тоді почнемо широкі збіркові акції.

— Чи можете ви сказати, яка програма цієї першої ювілейної імпрези?

— Головним промовцем буде проф. Роман Шпорлюк, а у мистецькій частині виступають Павло Плішак, Тома Гриньків, Наталія Хома, Марта Хома і Микола Сук. Чи можете уявити собі крашу музичну обласу?

Гросмайстер...

(Закінчення з стор. 3)

ливав також старих і немічних африканців вчити російської мови, бо нею говорив В. Ленін!

В історії відомі йаманці — „ляндскнехти“. Їхні нащадки здійснюють російщення в німецькій шаховій літературі. Проти цього виступив гросмайстер Л. Пахман у часописі „Ді Вельф“ 3-го квітня і. р. „Нещодавно мені докорили, — пише він, — що я єдиний німецький коментатор, який призвиге гросмайстра Ейнгома (Айнгора) подаю з літерою г (h), а не г (r). Тут мовиться про українця. Але він має німецьке прізвище і було б недоречно подавати його за російською транскрипцією Ейнгорн“.

Ю. Семенко

Вони будуть ваші!

Придбайте оголошення для „Свободи“ або Українського Тижневіка

Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Не обмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.

За деталями просимо звертатися до:

Адміністрації „Свободи“
Відділ оголошень — Марія Шенаревич

P.O. Box 280, Route 10 Parsippany, NJ 07054 Tel.: (973) 292-9800

ГОЛОВНИЙ СЛІДЧИЙ КОМІСІЇ Палати Репрезентів відкриття зловживань фінансових практик виборчої кампанії президента Билла Клінтона у 1996 році, зрезигнував з його становища у середу, 6-го травня. Прямою причиною його резигнації була постоїно зростаюча критика зі сторони обидвох партій про його участь в опублікуванні цензурованих звукозаписаних тасм тюреними розмов Вебера Габбелла. Асистент Дейвід Боссі, впродовж останніх півтора року був суттєво і вістрям голови задоволює комісії конгресмена Дена Біртонна, республіканця з Індіани котрий очолює Комісію Палати Репрезентів для справ уряду реформи і недогледів. Минувшого тижня Д. Біртон опублікував копії згаданих тасм, за що стигнув сильну критику від демократів, які твердять, що ці тасми не представляють правдивих розмов, бо були зведені, а Д. Боссі був відповідальним за всі звукозаписні тасми. Хоч Д. Біртон взяв на себе відповідальність за цей вчинок, то не ситуації не допомогло і Д. Боссі був змушений зрезигнувати.

С. Крушельницька...

(Закінчення з стор. 2)

може половину цієї масштабності постої з білим, мов у голубу, волоссям. І в літні співачки, на якому не було ще й тої жодної зморшки, горів, зокрема в очах, цей на диво молодечий запал і вираз, немов незбитий доказ, що справжнє, велике мистецтво лишається завжди молодим! Недосажа досконалість у володінні технічними засобами, в парі з ідеально згармонізованими і тонко відшліфованими виразними чинниками, заставляли нас тоді забути про так пізній вік співачки, в якому у інших мистців вокалу починається вже тільки руїна колишньої її величі. Та на основі того, що я чув і бачив і що мені відомо з особистих розмов зі співаком, Солюмія Крушельницька належала до тих рідкісних, навіть серед еліти митців, прикладів зразкової поєднаності і скромності не тільки у відношенні до поведінки і наставлення до оточення, але навіть у відношенні до зовнішнього одягу — помпозного великим смаком, але завжди скромного, а головено в питанні і проблематичного мистецтва. Вона уважала себе служителькою мистецтва, і обстоювала принципи, що виконавець є засобом для розкриття змісту даного твору, і всі свої сили і змагання повинні чому віддати, а не навпаки, як дехто думав, що творі призначений для виявлення цінностей виконавця, для піднесення його особистого успіху. Тільки з таких позицій мистецького світогляду, впливаючих ще з широго українського серця, могла співачка сягати виконання тих, на перший погляд, скромних і зовні не ефективних для виконавця... зате так багатих і теплих в усій широкій клясці почувань української душі — сольопівів М. Лисенка до Шевченкового „Кобзаря“ — то великі успіхи, які закріпили на завжди в українському музичному житті, поруч з успіхами О. Мисунга та М. Менинського, той найкращий, сміло можна сказати, ідеальний традицію виконування творів Лисенкової музики! Своєю любов'ю і прив'язанню до української нації, зокрема до її простолудня, підтримувала велика співачка ще й тим, що значино, після закінчення консерваторії, вона сама сідала за фортепіано і під власний супровід передавала слухачам низку народних пісень, які вона затишала ще з своїх ранніх дівочих часів у рідному селі Білій, (ж. „Ой Гіля, біля гіля гуси та і...“). Останній десяток років свого трудового життя і артистичної діяльності присвятила співачка, на моє запрошення, педагогічній праці, як професор і завідувачка катедрою камерного співу у Львівській Державній Консерваторії м. М. Лисенка, якого вокально творчість вона протягом довгого свого мистецького шляху з такою любов'ю пропагувала.

Перестало битись велике українське серце! Та ніколи не перестануть битись українські серця сучасного і грядучих поколінь тими глибокими почуваннями любові і дяки співачки за те, що Вона високо підняла і до останнього свого відвіду держала прапор рідного українського мистецтва, з'єднуючи йому признание і подив усього культурного світу. Невидличним обов'язком і завданням наших музикантів буде якнайкоріше виявити і золотими буквами закріпити на сторінках історії українського музичного мистецтва все те, чим велика співачка створила собі, а тим самим і українській нації, цей величавий, нерукотворний і незнищимий пам'ятник!

„СВОБОДА“ — НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВЖЕ ПОНАД 100 РОКІВ

„СВОБОДА“

Безплатно доставляється додому

Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Не обмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.

За деталями просимо звертатися до:

Адміністрації „Свободи“
Відділ оголошень — Марія Шенаревич

P.O. Box 280, Route 10 Parsippany, NJ 07054 Tel.: (973) 292-9800

Садівництво...

(Закінчення з стор. 2)

посадити з елементами архітектури. І саме ці складові частини в цій горуду винилили на глобальну різноманітність його стилю. Як досі відомо, садівництво появилось і розвинулося зовсім незалежно у двох місцях — в Єгипті і Китаї. Єгипетські горуди базувалися на наводненні малих посісів в пустелі, а китайські розвинулися в імператорських мистецьких парках. До початку XVII сторіччя на заході Європи панувала єгипетська традиція. Вона теж крутими дорогами перейшла через греків, римлян, персів, маврів, італійців та французів. І ніхто досі ще точно не знає, як це сталося, що в Англії з'явилися горуди, які повторювали „примемні несправності китайського стилю“.

Коліс мій батько любив і знав горуд, а тому, що жив у місті, плевав заласкати рослини в кімнати. Одного разу ми відвідали у Філадельфії одну з найбільших у світі виставку квітів під назвою „Вона стала вже традицією. Кожного року на початку березня продовж одного тижня свого існу-

calls to UKRAINE

\$0.53 per/min Any time

Great rates to other countries (Russia \$0.57, Belarus \$0.55, ...)

For information call AOF

1-800-449-0445

УКРАЇНА

НЮ ЙОРК-ЛВІВ 679. НЮ ЙОРК-КАІВ 679.

ПЕРЕЛЕТІ-ПОСЛУГИ-ЕКСПРЕС-ПОТЕН-ВІЗИ

1800 HAMALIA

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!

Пан Румський Іван Павло II править Українську Службу Божу з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Свята Литургия відправлена в Вашингтоні, С. П. в Римі. Світа Галицький 200 осіб. Відео малайшій якости.

АПОН-ВІДЕО 797 Ціна 30.00 дол. Можна набути: АПОН RECORD COMPANY, INC. P.O. Box 3082 Long Island City, NY 11103 Tel.: (718) 721-5599

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ ДО ЧИЩЕННЯ 2-ох або 3-ох хат в Essex і Union Counties. Tel.: (973) 467-2349 (після 7-ої год. веч.)

PIZNE

GOVT FORECLOSED homes from pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo's, REO's, Your Choice! Toll Free (1) 800-218-9000 Ext. H-1871 for current listings.

*** FUNERAL DIRECTORS ***

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похованнями в БРОКХ, БРОКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

ЛУС НАЙГО — директор ЛЮДІН ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обслуговує ПІРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займається похованнями на цвинтарі в Бронкх Брукліні, переселенням тіл з інших місць поховання.

UNION FUNERAL HOME 1600 Stevens Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (908) 964-4222 (201) 964-5555